

cesser gennem et længere tidsforløb. Sidste halvdel rummer mange interessante eksempler på, hvordan fluvialmorfologien kan anvendes til genetablering af ådalsområder, et emne som er højaktuelt i Danmark. Alt i alt en inspirerende bog for læsere, der interesserer sig for vandløb og deres omgivelser.

Bent Hasholt

T. Høj & J. Dahl: Danmarks søer, - søerne i Vestsjællands Amt. Strandbergs Forlag, Vedbæk 1993. 184 s., ill, 31 cm. DKK 368.

Dette bind i den prægtige serie om Danmarks søer behandler godt tredive søer - af hvilke nogle få er kunstige søer, inddæmninger som Saltbæk Vig. Hver sø bliver behandlet på op til et dusin sider. Hver artikel er illustreret med et kort, der bl.a. viser dybdeforhold, og med mindst ét velreproduceret farvefoto. I teksten behandler Thorkil Høj især geomorfologien og dybdeforholdene i søerne - opmålt af ham selv. Jørgen Dahl behandler overvejende historiske og biologiske forhold, vandkvalitet og fiskeri. Nogle søer er ganske lavvandede, under en halv meter, dybest er Søtorup, Haslev, med 23 m, - Dybesø ved Rørvig er blot 2,5, men alle har i utrolig grad deres særpræg og historie. Litteraturlisten er omfattende, og bogen er i det hele et skatkammer af oplysninger om et vigtigt element i det danske landskab. Der er planlagt et bind for hvert amt, man må håbe der bliver råd til en sammenfattende fremstilling også. Men i alle tilfælde: Når serien er afsluttet, der er kommet 3 bind - så der er langt igen, vil den være en virkelig gevinst for dansk topografisk litteratur.

Henning Mørch

Ökologie und Umwelt: Analyse, Vorsorge, Erziehung. Hans-Jürgen Klink (koord.)

(Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen / 49. Deutscher Geographentag Bochum, 1993, Bd. 2.) Steiner, Stuttgart, 1995. 226 s., ill., 24 cm, DM 60,-.

Det tyske centralforbund for geografer havde på sit landsmøde i 1993 som et af fire hovedemner indlagt økologi, der præsenteres i dette bind. De to dusin indlæg fra denne gruppe er samlet under fire hovedoverskrifter: bebyggelsesøkologi, økologi og miljøpolitik, jord-, vandløbs- og biotopbeskyttelse samt miljøopdragelse. Det vil føre for vidt at omtale de enkelte artikler, men nogle få synspunkter skal dog anføres. Den tyske interesse for byøkologi synes at give lovende resultater og bør kunne inspirere også her i landet.

Inden for miljøpolitik tages der spændende initiativer, fx vedrørende en fremtidig kortlægning af biologiske produktionspotentialer. Der er mange paralleller mellem initiativer i Danmark og Tyskland på jord-, vand- & biotopområdet, fx vedrørende kortlægning af søer, generel registrering ved anvendelse af GIS, m.m. Også på undervisningsområdet genkender man danske problemstillinger i de tyske afhandlinger: hvilke fag skal varetage økologi'opdragelsen'? Det fremgår vist af ovenstående, at en udvidelse af de faglige kontakter til de tyske geografer bør overvejes.

Sofus Christiansen

D. Anhuf & M. Wohlfarth-Bottermann: Veränderungen der Vegetationsbedeckung in Côte d'Ivoire. - (Erdwissenschaftliche Forschung Bd. 30).

Steiner, Stuttgart, 1994. 480 s., ill., 30cm. DEM 238,-.

Publikationen indeholder to bøger: Dieter Anhuf's om tidsbestemte ændringer i vegetation og klima i Elfenbenskysten og Martin Wohlfarth-Bottermann's om de menneskeskabte ændringer i vegetationen i Elfenbenskysten siden kolonialiseringen. Begge arbejder er udført i forbindelse med den tyske regerings terrestrisk- palæoklimatologiske projekt, der i nogen detalje søger at belyse vegetationsudviklingen fra før ca 18000 bp og op til det nuværende stadium. Projektets strategi er at belyse klimaudviklingen gennem analyser af den skiftende vegetation. - Anhuf's arbejde søger først at rekonstruere den nutidige, naturlige vegetation ud fra 'relikvegetation', fx bevarede hellige skove, og ud fra konstaterede sammenhænge miljø-vegetation - særligt slutninger ud fra styrende klimaparametre. Hovedresultatet er, at det meste af Elfenbenskystens centrale region naturligt ville være bevokset med 'forêt dense sèche'. Alle afvigelser skyldes helt overvejende menneskelige indgreb, for savannens vedkommende brug af ild. Rekonstruktionen af vegetationsudviklingen er baseret på pollenanalyser. Nogle hovedtræk er: en tørkeperiode omkring 18000 bp med en løvfældende regnskovstype mod syd og en løvfældende tørskov længere mod nord. Omkring 10000 bp var forholdene næsten som nu, mens der under det vådere klimatiske optimum 8500 bp udvikledes en betydeligt yppigere trævækst end nutidens. - Wohlfarth-Bottermann har undersøgt de forandringer, udnyttelsen har medført siden 1900. For de seneste år har han dertil anvendt de efterhånden sædvanlige remote sensing metoder. Derudover forsøger han at beregne de forskellige arealklassers størrelse til forskellig tid ud fra statistikker og skriftlige kilder. Alt dette bruges derefter til en detaljeret analyse af skovens ændring og reduktion. -